

OBSAH

<i>MATERIALISMUS A EMPIRIOKRITICISMUS</i>	5—346
<i>Předmluva k prvnímu vydání</i>	5
<i>Předmluva k druhému vydání</i>	7
<i>Místo úvodu. Jak vyvraceli materialismus někteří „marxisté“ roku 1908 a někteří idealisté roku 1710</i>	8—25
<i>Kapitola I. Theorie poznání empiriokriticizmu a dialektického materialismu. I</i>	26—83
1. Počítky a komplexy počítků	26
2. „Objev elementů světa“	39
3. Principiální koordinace a „naivní realismus“	53
4. Existovala příroda před člověkem?	61
5. Myslí člověk mozkem?	72
6. O Machově a Avenariově solipsismu	80
<i>Kapitola II. Theorie poznání empiriokriticizmu a dialektického materialismu. II</i>	84—128
1. „Věc o sobě“, čili V. Černov vyvrací B. Engelse	84
2. O „transcensu“, čili V. Bazarov „zpracovává“ Engelse	92
3. L. Feuerbach a J. Dietzgen o věci o sobě	103
4. Existuje objektivní pravda?	107
5. Absolutní a relativní pravda, čili o Engelsově eklekticismu, odhaleném A. Bogdanovem	116
6. Kriterium praxe v teorii poznání	123
<i>Kapitola III. Theorie poznání empiriokriticizmu a dialektického materialismu. III</i>	129—178

1. Co je hmota? Co je zkušenost?	129
2. Plechanovův omyl v pojmu „zkušenost“	136
3. O příčinnosti a nutnosti v přírodě	138
4. „Princip ekonomie myšlení“ a otázka „jednoty světa“	154
5. Prostor a čas	160
6. Svoboda a nutnost	172

<i>Kapitola IV. Filosofičtí idealisté jako spojenci a následovníci empiriokriticizmu</i>	179—236
1. Kritika kantovství zleva a zprava	179
2. Jak se „empiriosymbolista“ Juškevič vysmál „empiriokritikovi“ Černovovi	189
3. Imanentisté jako spojenci Machovi a Avenariovi	194
4. Kam se vyvíjí empiriokriticizmus?	203
5. „Empiriomonizmus“ A. Bogdanova	211
6. „Theorie symbolů“ (čili hieroglyfů) a kritika Helmholtze	218
7. O dvojí kritice Dühringa	225
8. Jak se mohl J. Dietzgen zalíbit reakčním filosofům?	230

<i>Kapitola V. Nejnovější revoluce v přírodovědě a filosofický idealizmus</i>	237—299
1. Krise soudobé fyziky	239
2. „Hmota zmizela“	245
3. Je myslitelný pohyb bez hmoty?	252
4. Dva směry v soudobé fyzice a anglický spiritualizmus	260
5. Dva směry v soudobé fyzice a německý idealizmus	269
6. Dva směry v soudobé fyzice a francouzský fideizmus	277
7. Ruský „fyzik-idealista“	285
8. Podstata a význam „fyzikálního“ idealizmu	289

<i>Kapitola VI. Empiriokriticizmus a historický materializmus</i>	300—341
1. Exkurze německých empiriokritiků do oblasti společenských věd	300
2. Jak Bogdanov opravuje a „rozvíjí“ Marxe	308
3. O Suvorovových „Základech sociální filosofie“	316

4. Strany ve filosofii a filosofičtí bezhlavci	320
5. Ernst Haeckel a Ernst Mach	331
<i>Závěr</i>	342
<i>Dodatek k § 1 kapitoly IV. S které strany přistoupil N. G. Černyševskij ke kritice kantovství?</i>	344—346
<i>DESET OTÁZEK REFERENTOVI</i>	347—348
<i>K OTÁZCE DIALEKTIKY</i>	349—353
Poznámky	354—363
Jmenný rejstřík	364—369

VLADIMÍR I. LENIN

MATERIALISMUS

A EMPIRIOKRITICISMUS

Kritické poznámky o jedné reakční filosofii

DESET OTÁZEK REFERENTOVI

K OTÁZCE DIALEKTIKY

Z ruských originálů: В. И. Ленин, *Материализм и эмпириокритицизм* (vyd. r. 1951 Госполитиздат), В. И. Ленин, *Сочинения, том 14, str. 1—4* (vyd. r. 1947 Госполитиздат) a В. И. Ленин, *Философские тетради, str. 325—330* (vyd. r. 1947 Госполитиздат), přeložil prof. dr. Ludvík Svoboda. Poznámky a rejstřík připravila Milena Kirschnerová. Obálku navrhl Ing. Karel Poličanský. Za redakční spolupráce terminologické komise oddělení filosofie a přírodních věd při Československo-sovětském institutu.

Šéfredaktorka nakladatelství Jarmila Prokopová. Odpovědná redaktorka Milena Kirschnerová. Technický redaktor Valtr Gecl. Korespondent Jan Habart.

Velká knihovna marxismu-leninismu sv. 29. 30100/4, 20536/52/16/III/1, 1046. Saz. 20. II. 1952, tisk 25. VI. 1952, vyšlo v září 1952. 4., ve Svob. 1. vyd. Náklad 50.400. Pl. ar. 23.25, aut. ar. 22.02, vyd. ar. 22.05. Pap. 221-13, 86×112, 80 g. Tisk Svoboda, n. p., záv. 09, Český Těšín, se sazby garmond Ratio Latein. 1%. Cena brož. výt. 33 Kčs, váz. 59 Kčs.